

<u>Στρατηγική Της Κύπρου</u> <u>Για Την Ασφαλεία Και Υγεία Στην Εργασία</u> <u>2007 - 2012</u>

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 20 Οκτωβρίου 2008

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ 2007 - 2012

Η Στρατηγική της Κύπρου στον τομέα της ασφάλειας και υγείας στην εργασία, η οποία σχεδιάστηκε με βάση την Κοινοτική Στρατηγική 2007 - 2012, έχει ως στόχο τη μείωση της Συχνότητας των Εργατικών Ατυχημάτων κατά 25% καθώς και τον έλεγχο και τη μείωση των επαγγελματικών ασθενειών.

Βασικοί άξονες της Στρατηγικής αυτής είναι οι ακόλουθοι:

- Υπαρξη κατάλληλαυ Θεσμικού Πλαισίου.
- Υπαρξη κατάλληλου Ναμοθετικαύ Πλαισίου πλήρως εναρμονισμένου με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο.
- Λειτουργία κατάλληλου και επαρκούς Συστήματας Επιθεώρησης Εργασίας.
- Λειτουργία κατάλληλων Υποστηρικτικών Θεσμών.
- Λειτουργία κατάλληλου Συστήματος Επιτήρησης της Υγείας των εργαζομένων.
- Προώθηση της πρόληψης μέσω της διαφώτισης, ενημέρωσης και κατάρτισης.
- Ενσωμάτωση των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία σε άλλους Τομείς Πολιτικής, όπως η Εκπαίδευση, η Απασχόληση, η Γεωργία, το Περιβάλλον, οι Μεταφορές, κ.λπ.
- Ενθάρρυνση της επιστημονικής προόδου και της έρευνας.
- Στενή συνεργασία με τους Κοινωνικούς Εταίρους και άλλους εμπλεκόμενους φορείς.
- Ενεργός συμμετοχή στα Σώματα και στις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Υλοπαίηση σταχευμένων Εκστρατειών Διαφώτισης.

1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το θεσμικό πλαίσιο που υπάρχει σήμερα κρίνεται ότι ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της εξαετίας. Το πλαίσιο αυτό βασίζεται στη:

- Λειτουργία του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος, το οποίο συμβουλεύει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πάνω σε όλα τα εργατικά ζητήματα και υπαβάλλει συστάσεις και εισηγήσεις πάνω στην εργατική νομοθεσία.
- Λειτουργία του Παγκύπριου Συμβουλίου Ασφάλειας και Υγείας το οποίο συμβουλεύει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε θέματα λήψης μέτρων πρόληψης ατυχημάτων, βελτίωσης της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας και της αναθεώρησης ή εισαγωγής νέας νομοθεσίας.

2. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το νομοθετικό πλαίσιο είναι πλήρως εναρμονισμένο προς το αντίστοιχο Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, όμως, θα συμπληρώνεται όπου και όταν εντοπίζονται κενά ή και ιδιαιτερότητες παυ αφορούν τα δεδομένα της Κύπρου. Επιπρόσθετα, θα προωθηθεί η απλοποίηση του εθνικού νομοθετικού πλαισίου που ίσχυε πριν την εναρμόνιση με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο.

3. <u>ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΚΑΙ ΕΠΑΡΚΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ</u> ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Το Σύστημα Επιθεώρησης Εργασίας πρέπει να συγκρίνεται με τα αντίστοιχα συστήματα των υπαλοίπων κρατών μελών και ιδίως εκείνα της Ευρώπης των 15. Αυτό θα επιτευχθεί με εφαρμογή των ακαλούθων:

- Υλοποίηση προγράμματος επιθεωρήσεων βασισμένου πάνω σε ακριβή και πραγματικά στοιχεία από τις επιθεωρήσεις, τα ατυχήματα αλλά και από έρευνες μεταξύ των εργαζομένων.
- Πραγματοποίηση τακτικών επιθεωρήσεων καθώς και εξειδικευμένων επιθεωρήσεων στο πλαίσιο μικρών εκστρατειών.
- Διευθετήσεις για παροχή κατάλληλης και συστηματικής εκπαίδευσης των Επιθεωρητών.
- Ανταλλαγή επισκέψεων Επιθεωρητών της Κύπρου με Επιθεωρητές άλλων Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο την απόκτηση γνώσεων και εμπειριών.
- Προώθηση στενότερης συνεργασίας με άλλες Υπηρεσίες, π.χ. Αστυνομία, Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου, Τμήμα Εργασίας, κ.λπ. καθώς και με Ημικρατικούς Οργανισμούς και άλλους Φορείς / Οργανώσεις.
- Παροχή στους Επιθεωρητές κατάλληλου τεχνολογικού εξοπλισμού και υποστήριξή τους με μηχανογραφικά συστήματα.
- Βελτίωση της δομής και της στελέχωσης του Τμήματος Επιθεωρησης Εργασίας.

4. ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

Οι υποστηρικτικοί θεσμοί θα βελτιωθούν ως ακολούθως:

- Παροχή υποστήριξης προς τους Λειτουργούς Ασφάλειας καθώς και τα Εγκεκριμένα Πρόσωπα Παροχής Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία, αυνεχής ενημέρωσή τους και τακτική επικοινωνία μαζί τους.
- Βελτίωαη του θεσμού των Επιτροπών Ασφάλειας με στόχο την ενεργότερη συμμετοχή των εκπροσώπων των εργαζομένων στην προώθηση της ασφάλειας και υγείας στην εργασία και την αξιοποίησή τους στο πλαίσιο λειτουργίας της κάθε επιχείρησης.

5. <u>ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ</u> <u>ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ</u>

Το Σύστημα Επιτήρησης της Υγείας των Εργαζομένων θα λειτουργήσει με την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης, το οποίο ετοιμάστηκε μετά την ολοκλήρωση σχετικής μελέτης καθώς και με την εισαγωγή νέας νομοθεσίας.

6. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Η προώθηση της πρόληψης των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών θα υλοποιείται:

- Μέσω των τακτικών και εξειδικευμένων επιθεωρήσεων.
- Μέσω εκστρατειών που θα οργανώνονται με βάση τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία και της Επιτροπής Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας.
- Μέσω της συνεργασίας για τη σύσταση και αποτελεσματική λειτουργία των Επιτροπών Ασφάλειας.
- Με δημοσιεύσεις και άρθρα στα εκφραστικά όργανα των Κοινωνικών Εταίρων και άλλων οργανισμών / φορέων με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα θέματα της ασφάλειας και υγείας στην εργασία.
- Με την ετοιμασία και διανομή απλού, κατανοητού και περιεκτικού πληροφοριακού / ενημερωτικού υλικού.
- Με τη διανομή υλικού που ετοιμάζει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία.
- Με τη δημοσιοποίηση της νομοθεσίας, του ενημερωτικού / διαφωτιστικού υλικού και άλλων πληροφοριών που αφορούν δραστηριότητες που συμβάλλουν στην προώθηση της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας στην ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.
- Με την οργάνωση, ή τη συνδιοργάνωση με άλλους φορείς, περιλαμβανομένων των Κοινωνικών Εταίρων, σεμιναρίων και ημερίδων και άλλων δραστηριοτήτων διαφώτισης / ενημέρωσης / κατάρτισης.
- Μέσω άλλων μορφών αυνεργασίας με τους φορείς / οργανιαμούς που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.
- Μέσω προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Με τη χρήση οικονομικών κινήτρων και αντικινήτρων.
- Με τη χρήση εθελοντικών εργαλείων, όπως
 Διαγωνισμοί, κ.λπ.
- Με την υλοποίηση Σχεδίων και Προγραμμάτων για προώθηση της υγείας στους χώρους εργασίας και της συνεργασίας με τον ιατρικό κόσμο για τη μείωση του καπνίσματος στους χώρους εργασίας.
- Με την ανάπτυξη συνεργασιών με τους φορείς που εκπροσωπούν τους Μελετητές και Σχεδιαστές.
- Με τη συνεργασία με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.
- Με την ενθάρρυνση των εργαζομένων αλλά και του κοινού να επικοινωνούν με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

7. ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ενσωμάτωση των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία σε άλλους τομείς πολιτικής περιλαμβάνει:

7.1 <u>Εκπαίδευση</u>

Την ένταξη των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών των:

- Δημοσίων εκπαιδευτηρίων σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, δηλαδή την Προδημοτική, Δημοτική, Γυμνασιακή, Λυκειακή και Τεχνική Εκπαίδευση,
- Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της Κύπρου, και
- Σχολών Εκπαίδευσης Δημόσιων Οργανισμών,

έτσι ώστε οι σημερινοί μαθητές και φοιτητές, αλλά αυριανοί εργοδότες και εργαζόμενοι, να αποκτήσουν διαχρονικά νοοτροπία ασφάλειας.

7.2 <u>Απασχόληση</u>

Την επιθεώρηση των υποστατικών του ενδιαφερόμενου εργοδότη και την επιβολή όρων για τη βελτίωση των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας μέσα στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης για παραχώρηση από το Τμήμα Εργασίας άδειας απασχόλησης αλλοδαπού.

7.3 <u>Ανάπτυξη</u>

Την επιβολή όρων, μετά από σχετική εισήγηση του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, μέσα στο πλαίσιο της διαδικασίας για την έκδοση Πολεοδομικής Άδειας και Άδειας Οικοδομής για βιομηχανικά κτίρια.

8. <u>ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ</u> ΚΑΙ ΤΗ<u>Σ ΕΡΕΥΝΑΣ</u>

Σε συνεργασία με Ακαδημαϊκά Ιδρύματα, Ερευνητικά Ινστιτούτα και Υπηρεσίες στην Κύπρο και στο εξωτερικό, θα επιδιώκεται η έρευνα πάνω σε κενά γνώσεων για την αντιμετώπιση υφιστάμενων ή αναδυόμενων κινδύνων.

Επίσης, θα επιδιώκεται η ανάθεση μελετών και ερευνών σε κατάλληλους οργανισμούς / φορείς για τη βελτίωση της γνώσης πάνω σε θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας.

Μέσω της παρακολούθησης των αποτελεσμάτων των ερευνών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού του Δουβλίνου για τη Βελτίωση των Συνθηκών Εργασίας και Διαβίωσης καθώς και ερευνών που θα αναλαμβάνουν το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ή/και άλλοι αργανισμοί καθώς και του Παρατηρητηρίου Κινδύνων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, θα παρακολουθούνται οι εξελίξεις τόσο όσον αφορά τους γνωστούς όσο και τους αναδυάμενους κινδύνους στον κόσμο της εργασίας, ώστε να προωθούνται μέτρα για αντιμετώπισή τους.

9. <u>ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ</u> ΚΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

Η συνεργασία με τους Κοινωνικούς Εταίρους αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της όλης πολιτικής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Θα αξιοποιηθεί πλήρως το υψηλό επίπεδο συνεργασίας που υπάρχει μεταξύ των Κοινωνικών Εταίρων και θα ενισχυθεί η παροχή τεχνοκρατικής βοήθειας προς τις Οργανώσεις των Κοινωνικών Εταίρων με στόχο την αναβάθμιση των δυνατοτήτων τους για προσφορά εκπαίδευσης και καθοδήγησης στα μέλη τους.

Επίσης, θα προωθηθεί η συνεργασία με τις τοπικές αρχές καθώς και με άλλους φορείς και ειδικά εκείνους που ασχολούνται με την επιτήρηση της αγοράς και την προστασία του περιβάλλοντος.

10. <u>ΕΝΕΡΓΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΑ ΣΩΜΑΤΑ ΤΗΣ</u> <u>ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ</u> <u>ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ</u>

10.1 <u>Συμβουλευτική Επιτροπή για την Ασφάλεια και Υγεία</u> στην Εργασία

Τακτική παρακολούθηση του έργου και ενεργός συμμετοχή σε Ομάδες Εργασίας της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία που χειρίζονται θέματα στα οποία η Κύπρος έχει ενδιαφέρον, ώστε να υπάρχει άμεση γνώση της προόδου και των θέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των Κρατών Μελών.

Θα επιδιώκεται επίσης η αδιάλειπτη συμμετοχή των εκπροσώπων των Κοινωνικών Εταίρων στην Επιτροπή αυτή.

10.2 Επιτροπή Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας

Ενεργός συμμετοχή στην Επιτροπή Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας καθώς και στις αντίστοιχες Ομάδες Εργασίας ώστε να υπάρχει άμεση πληροφόρηση για την ισχύουσα κατάσταση και τις ακολουθούμενες διαδικασίες από τις Υπηρεσίες Επιθεώρησης των άλλων Κρατών Μελών με στόχο την ανταλλαγή Καλών Πρακτικών και τη βελτίωση της δικής μας Υπηρεσίας Επιθεώρησης, όπου κριθεί αναγκαίο.

10.3 <u>Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την</u> <u>Υγεία στην Εργασία</u>

Ενεργός συμμετοχή στο Κυβερνών Σώμα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία ώστε η Κύπρος να επωφελείται από τη συμμετοχή αυτή.

Αποτελεσματική λειτουργία του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας ως Εστιακού Πόλου του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία ώστε να υπάρχει η δυνατότητα αξιοποίησης της χορηγίας που δικαιούται η Κύπρος καθώς και του ενημερωτικού ή άλλου υλικού που ετοιμάζει ο Οργανισμός αυτός στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Θα επιδιώκεται η αδιάλειπτη συμμετοχή των εκπροσώπων των Κοινωνικών Εταίρων στον Οργανισμό αυτό.

10.4 Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία

Συμμετοχή μας στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας ώστε να υπάρχει άμεση ενημέρωση για τις εξελίξεις και τις απαιτήσεις για νέα στατιστικά στοιχεία για να προωθούνται έγκαιρα οι απαιτούμενες ενέργειες.

10.5 Διεθνής Οργάνωση Εργασίας

Όταν και όποτε απαιτείται, ενεργός συμμετοχή μας στις εργασίες της ετήσιας Συνδιάσκεψης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας των Ηνωμένων Εθνών καθώς και των εκάστοτε Adhoc Τεχνικών Επιτροπών που ενίοτε συστήνονται για την εξέταση ειδικών θεμάτων σχετικά με την Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία.

Αποτελεσματική αξιοποίηση των Συμβάσεων και Συστάσεων καθώς και άλλων καθοδηγητικών κειμένων / οδηγιών της Οργάνωσης στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Συνιστάται η αδιάλειπτη συμμετοχή των εκπροσώπων των Κοινωνικών Εταίρων.

10.6 Διεθνής Σύνδεσμος Επιθεώρησης Εργασίας

Ενεργός συμμετοχή του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας στις δραστηριότητες του Διεθνούς Συνδέσμου Επιθεώρησης Εργασίας (International Association of Labour Inspection) για εκείνα τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για εφαρμογή στην Κύπρο.

11. <u>ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΗΣ</u>

Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των εργοδοτών, των εργαζομένων και του κοινού ευρύτερα σε θέματα που σχετίζονται με την ασφάλεια και υγεία στην εργασία θα επιτυγχάνεται μέσω της υλοποίησης των ακόλουθων Εκστρατειών Διαφώτισης:

- Της ετήσιας Εκστρατείας Πρόληψης των Εργατικών Ατυχημάτων και των Επαγγελματικών Ασθενειών,
- Της Εκστρατείας της Επιτροπής Ανώτερων
 Επιθεωρητών Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία περιλαμβάνει την εκστρατεία διαφώτισης και την εκστρατεία επιθεώρησης,
- Της Εβδομάδας Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας που διοργανώνεται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία,
- Εκστρατειών που επικεντρώνονται σε εξειδικευμένα θέματα, π.χ. προώθηση του θεσμού των Επιτροπών Ασφάλειας.

Υπογράφηκε στη Λευκωσία στις 20 Οκτωβρίου 2008

Σωτηρούλα Χαραλάμπους

Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Ερωτόκριτος Αναστασιάδης

Προϊστάμενος Υπηρεσίας Μεταλλείων, Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Χριστόδουλος Φωτίου

Διευθυντής Τμήματος Γεωργίας, Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Μιχάλης Πήλικος

Γενικός Διευθυντής Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων

Παναγιώτης Λοϊζίδης

Γενικός Γραμματέας Κυπριακού, Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητήριου

Σώτος Λοής

Πρόεδρος Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου

Στέφανος Κουρσάρης

Γενικός Γραμματέας Παγκύπριας Ομοσπονδίας Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών

Πάμπης Κυρίτσης

Γενικός Γραμματέας Παγκύπριας Εργατικής Ομοσπονδίας

Διομήδης Διομήδους

Γενικός Γραμματέας ∆ημοκρατικής Εργατικής Ομοσπονδίας Κύπρου

Νίκος Μωϋσέως

Γενικός Γραμματέας Συνομοσπονδίας Εργαζομένων Κύπρου

- Χρίστος Τραχωνίτης

Πρόεδρος Παγκύπριας Ομοσπονδίας Ανεξάρτητων Συντεχνιών

Γλαύκος Χατζηπέτρου

Γενικός Γραμματέας Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων

Λοΐζος Χατζηκωστής

Γενικός Γραμματέας Ένωσης Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου

Χριστόφορος Θεοφίλου

Πρόεδρος Συνδέσμου Ασφάλειας και Υγείας Κύπρου

Κωνσταντίνος Κωνσταντή

Β' Αντιπρόεδρος Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου